

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	6 frt — kr
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZEKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyíltér” rovatban
közlendő cikkekért soronként
10 kr fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetmények, nyíltéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A közoktatásügy.

Az egyes miniszterek költségvetésének különböző tételeit az ellenzék rendszerint hevesen meg szokta támadni, s azokat különböző okokból s leginkább a tuluságizott emelés miatt törülni indítványozza. Egyedül a közoktatási miniszter költségvetése az, melyet ilyen oldalról az ellenzék sem szokott soha megtámadni; sőt igen gyakran azt vetik a miniszter szemére, hogy igen szükmarku, miért nem kér többet, azt is megszavazná. De a kormány költségvetésében — fájdalom — mindez ideig nagyobb összeg volt előirányozva a lotenyésztés fejlesztésére, a méntelepek fentartására, mint a népnevelésügyre. S ha el is ismerjük teljes készséggel, hogy a közoktatás az utóbbi két évtíz alatt nagyot haladott és így közelebb jutottunk a mivelt nyugathoz, illetőleg megkisebbitettük a köztünk levő különbséget, mégis hangsúlyoznunk kell, hogy közoktatásügyünk, mind a népnevelést, mind a felsőbb oktatást értve, sok kívánni valót hagy fenn.

Mit szóljunk ahhoz, hogy a kised-
óvás, melynek, hogy egyebet ne említünk, nemzeti szempontból is oly nagy hivatása volna, még ma is csaknem zárólag a társadalom lelkesülttségére és jóindulatára van bízva? Bizony-bizony a kisedek ügye elég fontos volna arra, hogy az állam nagyobb gondot fordítson reás törvényileg szabályozza. Hogy me-

nedék-házak, javítóintézetek még elenyésző csekély számban vannak a gyermekek számára, nem is említem; csak a népoktatásnak azon ágáról szölok, melyet felekezeti és községi iskolának nevezünk.

A felekezeti iskola — tisztelet a kivételeknek — a legtöbb esetben nem üti a mértéket, sőt a felekezeti tanítóképzés is az állami tanítóképző intézettel távol sem állja ki a versenyt. A fizetés dolgában csaknem egyenlő silány a helyzete, akár állami, akár felekezeti, akár községi legyen a tanító. S mégis ezek között leg-szerencsétlenebb a községi iskola tanítójának az állapota. Ennek fizetése a legrendetlenebb s olykor, mint a mult évben is, csekély fizetését egy egész évig sem kapja meg. Ilyenkor a családja a legnyomasztóbb nélkülözésnek van kitéve annak, kire annyira szeretnek, miként az állam életében fontos tényezőre, hivatkozni nagyjaink. A községi iskola, tanítója fizetését illetőleg, olykor-olykor a levegőben függ, mint a Mahomed korporsója; arról sem állam, sem község nem akar és nem szeret gondoskodni.

Ha tehát áll, a mint hogy állani is kell, hogy a tanító az iskola lelke, akkor e lelket nem elszomorítani, de vidám és nyugodt helyzetben kell tartani. Szüntesse meg tehát a kormány ez abnormis helyzetet s vagy változtassa át mind államivá, vagy pedig vegyék át a vármegyék; természetesen az 5%-os iskolai

adót és egyéb járulékot a községek tartozzanak az állam vagy megye pénztárába fizetni. Különbben a mai rendetlen állapot a népnevelésre lesz visszahatással.

Hogy a tanítóképezdebe való belépésre megkívántató előképzettség mértékét emelni kellene, mert az okleveles tanítók száma úgy megsaporodott, hogy állomást nem kapnak s kénytelenek dijnokoskodni s így a proletárok számát szaporítják, az is tény. Ezt Magyarország tanítósa már többször hangsúlyozta, de a tanítósa szavát későre hallják meg ott fenn.

Sokat lehetne mondani a felügyelet szakszerűtlenségéről is, melyet a szaklapok folyton sürgetnek; de most csak annyit említenek meg, hogy vajjon hogy venné ki magát, ha a szabó munkáját a timár vizsgálná felül, vagy a bíró eljárásának helyességét a mérnök itélné meg? Szaktanfelügyelet, jöjjön el a te országod?

És talán a felsőbb oktatás kerekere rendes kerékvágásban van? Dehogy! folytonos tapogatódzás; örökös harez, hogy a gymnasiumi-e vagy a reáliskolai rendszer helyesebb. Most már az által, hogy a reáliskolákba is bevitetik a latin nyelv tanítása, létre fog jönni a reálgymnasium. Hogy ez mennyire fogja a sokat vitatott kérdést megoldani: az a jövő titka. De egy nem titok, s ez: hogy Trefort miniszternek elévülhetetlen ér-

demei vannak s bizonyára az ország tanítósaát s magát a nemzetet is örök hálára kötelezné, ha már megtenné, hogy a fának nemcsak lombját, de gyökerét is — a népoktatást — gyakrabban öntözné s ha a szakszerűtségre a felügyetnél nagyobb súlyt helyezne.

Gordon.

Mi ujság?

A képviselőházból. Szociálisztikus szellő lengedezett folyó hó 14-én a házban. A közgazdasági miniszterium költségvetésének részleteit tárgyalta, s az ipari kiadások fejlesztését Irányi Dániel a munkáskérdésre hivatva a ház s a kormány figyelmét. Sürgette a munkásoknak balesetek ellen való biztosítását, a vasárnapi munkaszünetet s a gyárakra való felügyeletet. Irányi támogatja a pponyi Albert gróf, a ki tudvalevőleg már rég megmondta, hogy az állam gépezetének szüksége van egy pár szociálisztikus olajsepre. A vita folyamán az ipartörvénynek több rendbeli hiányai is szóba kerültek. Busbach Péter, Enyedi Lukács, Helfy Ignác és Madarász József vettek még részt a munkáskérdés felett megindult vitában, a mely a miniszter szép ígéretekben való megnyugvással ért véget. Ferenczy Miklós felszólalására a miniszter kijelenté, hogy az ipartörvény 50-ik §-ának módosításáról szóló javaslatot legközelebb beterjeszti. A költségvetés további tárgyalásában Hóitsy Pál igen tanulságos dolgokat mondott el az időjárásról intézetről. Herman Ottó a mintapince megszüntetését s egy későbbi beszédében a totalizátor intézményének eltörlését követelte. A miniszter az első javaslatra megnyugtatólag, a másodikra

A „Szekelyföld” tárczája.

Emlékeimből.

III.

Utazás Kolozsvárig.

(Folytatás.)

Öreg este lett, mikorra mi egy külvárosi kis csapszék elé érkezünk.

— No fiuk, helyén vagyunk — suttogta a mi vörösünk. Én most bemegyek, hogy Száli mamát előkészítem. Ti addig maradjatok csendesen.

S ezzel bement.

— Te András, — szólék társamhoz — nekem úgy tetszik, hogy mi egy télnap óta vagyunk Kolozsvárt s még semmit sem láttunk belőle. Hát ezért jöttünk mi ide?!

— Csak türelem, bajtárs, holnap mindent látni fogunk.

Néhány percz mulva visszatért a kis vörös, kit ezután tisztességnak okáért valóságos nevén Roth Jósának fogok nevezni.

— Nagy kilátás, fiuk, roppant nagy kilátás — ujongott a kis vörös, azaz hogy Roth Józsi — Száli mama ma jó kedvében van. Ugy leszünk, mint valami kis hercegek. Hanem aztán — kérlek szépen — csókoljátok kezét Száli mamának, mert nagyon szereti. Aztán minden egy kécsók egy tál ételt jelent.

Félő tisztelettel léptünk be a vendéglőbe. Száli mama állott előttünk.

Soha sem láttam életemben ekkora zsidó asszonyt. Mintha csak kiállításra hízta volna magát. Két orra, két szája és két homloka volt a nagy kövérség miatt, álla meg volt vagy három.

Midőn Józsi barátunk ünnepiesen bemutatott s mi roppant reverenciával kécsókolására siettünk, a mi nagy asszonyunk arczata széles mosolyra derült. Őt kacagás kitelt volna e mosolyból.

— Thessenek kshérem helyet foglalni. Mindjárt készen lesz a vacsora. Száli lelkem, jér cshak khi.

És Száli lelkem kijött.

Tökéletes az édes anyja, soványabb és finomabb kiadásban. Ugyanaz a hajlott héber orr, ugyanazok a szép, de hideg szuró szemek. Száli mamának esetleg nem kellett volna bizonyíthatni, hogy a Száli lelkem az ő leánya.

— Az én kedves gyermekem, egyetlen leányom, — mutatá be leányát — rendkívül művelt, finom hölgy. Kérlek, Száli, muzsikálj egy kicsit a fiatal uraknak, meg énekelj is hozzá. Kérem, az egész Kolozsvárt nincs oly hang, mint a Szálié. Talpasy ur a színháztól azt mondja, hogy első rendű koloratür-énekesnő lenne. Talpasy ur pedig ért hozzá. No Szalikám lelkem, vedd elő a gitárt és

mulattasd a fiatal urakat, addig én megyek a konyhába szétnézni.

Ezzel a nagy Száli a konyhába, a kis Száli meg a szomszéd szobába tünt el. Én jobban szerettem volna, ha mindkét Száli a konyhába megy a vacsorát siettetni, mert már a szemem is szikrázott a nagy éhség miatt, zenei művelvekre meg egyáltalában nem valék disponálva. Egy gondolat erősen vigasztalt, hogy az a konyha, melyen Száli mama oly rámségesen elhízott, nekünk sem fog kárunkra válni.

A Szalik [vieszaérkezének, az egyik egy piros pántlikás gitárt, a másik meg egy csomó pecsenye-illatot hozván magával. Orrunk mohón szívá magába a konyha-illatot, füleink meg készen állottak a kétség-telenül mennyeknek minősítendő hangok befogadására.

Száli lelkem merészen csap bele a gitár hurjaiba és egy néhány hamis akkordnak szerencsésen életet ad. Majd meg énekelni kezd, nem épen rossz, hanem inkább hamis hangon és fujja lelkesen, odaadással. Operarészlet után népdal, couplett után szerelmi ábránd, meg táncznóták, szóval a változatos elvét tartva szem előtt, mindent összezavart.

Mi a vacsora iránt való tekintetből udvarias figyelemmel hallgattuk végig.

Végre a kisa szony pihenőt tartott.

— Nagyszerű! Felséges! Isteni! — kiáltottuk hárman uni szono.

— Patti óta ily hangot nem hallottam — veté oda András fellengző hangon.

Az öreg apja sem hallotta Pattit énekelni, de azért a legnagyobb szemtelenséggel kezdte taglalgatni, hogy minő közös vonásai vannak a két hangnak, már t. i. a Pattiénak meg a Száliénak.

Száli lelkem megkísértő szerénykedni, a mint hogy ez ilyen alkalommal dilettáns énekeseknél szokás, de udvariasan letorkoltuk. A kisasszony ne legyen hálátlan, a kisasszony becsülje meg azt a roppant kincset, melyet a bőkezű természet torkába helyezett, a kisasszony hivatva van, hogy egykor elsőrendű csillagként ragyogjon hazai művésztünk egén, a kisasszony így, a kisasszony úgy...

Folyt belőlünk, mint az áradat, a nagy-szavu dicseget. Tartottuk szép szóval, nehogy a második részbe is belefogjon. És a Szalik csendes mosolygással fogadák a mi hódolatunkat.

Már épen fogyatékán valánk a szép szavaknak, midőn András barátunk hirtelen felkiáltott: — Valami ég!

Felugráltunk mindnyájan, különböző irányban kezdettünk szimatolni.

Sehol semmi.

— Bizonyosan a konyhában ég valami — szóló András.

tagadólág válaszolt Hermannak. Felszólaltak még Komjáthy Béla a gazdasági akadémiák tételénél, Bernáth Dezső az állami erdők kezelésénél s Csernátóny a tengeri hajózás fejezeténél a vitorlások érdekében.

Példátlanul zajosan, izgatottan folyt le a folyó hó 15-ki ülése, a vallás- és közoktatásiügyi minisztérium költségvetésének első napja. Nem hiába kezdődött az ülése a népfelkeltési költségekről szóló törvényjavaslat benyújtásával; harezias, háborús hangulatban volt az egész ház a béke legszebb művének, a közoktatás ügyének tárgyalásánál. Irányi Dánielnek fenkölt szellemű beszéde a vallásszabadság érdekében szinte nem illik az ülése keretébe. A mérsékelt ellenzék részéről Leskő István s Kovács Albert támadták meg élesen Trefort minisztert s Trefort hasonló hangon válaszolt. Az antiszemita Komlóssy Ferenc beszéde alatt folyt le az a viharos jelenet, a melyhez hasonló a magyar parlamentben nem emléksznék. Trefort Leskővel való polemájában arra célzott, hogy a papok nem vállalkoznak a vallásantitásra ingyen. Komlóssy szükségesnek látta a szemrehányás ellen védekezni a papokat s a védelem közben — úgy látszik, meggondolatlanul — azt mondá, hogy Trefort miniszter nem gratis teljesíti a kinevezéseket. Trefort rettentő izgatottan ugrott fel helyéről, a jobboldal pedig viharos „Rendre, rendre” kiáltásokban tört ki. A falrengető zaj csillapodtával szóhoz jutott az elnök s magyarázatot kért Komlóssytól. A magyarázattal azonban a ház nem volt megelégedve s enyhének találta az elnök magrovó kifejezéseit. „Kérjen bocsánatot”, kiáltoztak torkuk szakadtából Komlóssy felé s a mint az erre nem mutatkozott hajlandónak, fülsiketítő „eláll” kiáltásokkal megakadályozták a szólásban. A szörnyű lármára a folyosókról, olvasóteremből berohantak az ott volt képviselők s a terem közepén foglaltak állást. „Helyre”, hangzott feljűk balról. „Eláll, ki vele!” zúgott Komlóssy felé jobbról. Az elnök csemettyjének hangja elveszett a nagy lármában. Perczek perczek után multak s a jobboldal még mindig győzte az „Eláll” kiáltást. Komlóssy ott állt szólamra készen, de alig kezdett szólni, lezúgta őt a kormánypárt. Az elnök nem volt képes lecsillapítani a többség haragjának felkavart hullámain. Az izgatottság elragadt a baloldarra is s nem sok hiányzott ahhoz, hogy ököllel fenyegetések egymást egyes képviselők. Közel félóráig tartott a botrány, míg végre a tüntetőleg kimenetekkel megfogyott kormánypárt elhallgatott s Komlóssy befeljezhette szavait, a melyekre Tisza felhá-

borodástól ingerült hangon felelt. — Az ülése végén Mocsáry Lajos ismert álláspontjából szólott a nemzetiségi kérdésről, a ház tiltakozása közt kárhóztatva a magyarosító törekvéseket.

A 16 ki ülése elején Irányi Dániel kijelentette a függetlenségi és 48-as párt nevében, hogy Mocsáry Lajosnak a nemzetiségi kérdésben elfoglalt álláspontjával nem vállal szolidaritást. — A kultusz-budget folytatódó tárgyalásában Gruber János az elemi, közép- és felső-oktatás kisebb-nagyobb visszasságairól szólott s ezenkívül úgy ö, mint az utána következő Veres József azt panaszták, hogy a zsidóság a többi felekezetekhez képest mily aránytalanul nagy számban lepi el a középiskolákat, még pedig más felekezetek iskoláit, a melyeknek fenntartásához nem járulnak. Az antiszemita Nendtwich Károly dicsérte Trefortot. Ullmann Sándor Gruber és Veres ellenében védelmére kelt zsidó felekezetének. Zimándy Ignác végtelen körmondatokban támadta Trefortot; a jobboldal kezdetben idegesen hallgatta kifakadásait, de csakhamar az idegesség helyet adott a derűségnek; Zimándy aztán, akarva, nem akarva, egész beszéde alatt mindvégig derült hangulatban tudta tartani a házat. Pulszky Ferenc az antiszemita részéről sok közbeszólással zavart rövid beszédben azt a tanácsot adta a zsidóknak, hogy legalább ösztöndíj-alapítványokat tegyenek a kitűnő tanulók számára a ma keresztény iskolákban, a melyekbe az ő gyermekeik is járnak. Az ülése végén Tisza Kálmán az egész ház helyeslése közt felelt Mocsárynak a nemzetiségi kérdés tárgyában tartott beszédére. Végül Olay Lajos kelt Trefort meleg védelmére a keddi támadás ellen. Ezzel véget ért a vallás- és közoktatásiügyi költségvetés általános tárgyalása. A központi igazgatás tételét megszavazták s leszavazták Irányi határozati javaslatát, melyet a vallásszabadságra vonatkozólag nyújtott be.

A vámháboru Romániával. Bécsből távirják: A rájrárt képviselőházában a kereskedelmi miniszter ama reményét fejezte ki, hogy a román szerződési tárgyalások már legközelebb megkezdődnek s kielégítő eredményre fognak vezetni. A kormány hajlandó ama cikkekre nézve, melyek közelről érdeklik, becses engedményeket tenni; hasonló előzetekenségre számít tehát a román kormány részéről is.

Miniszterváltások. E hét a miniszteri bucsuzások és beköszöntök hete volt. Szapary gróf fogadta a pénzügyminisztérium

tisztviselőinek bucsu-üdvözlését. Tisza Kálmán meg helyébe beköszöntött. Orozy báró átvette a belügyi tárczát. Vekerle Sándor pénzügyminiszteri és Lukács Béla belügyi újonnan kinevezett államtitkárok szintén elfoglalták állomásaikat.

A népfelkeltés szervezése rohamosan halad. A sorozás Budapesten már kezdetét vette. A fiatalabb országgyűlési képviselők közül sokan irakoztak be tiszteknek. A népfelkeltés felszerelésére Fejérvári honvéd miniszter által kért 7 millió 460 ezer forint a véderő és pénzügyi bizottság egyhangulag megszavazta s a törvényjavaslat már szombatán a képviselőház elébe került.

A háborús hírek. Francia- és Németország között a helyzet az utóbbi napok alatt nem igen változott. A francia és német nájságok torzsalkodnak egymással, de újabb ok, mely a háboru kitörését siettetné, nem fordult elő. Érdekes Bismarck herceg nyilatkozata, melyet Exner képviselő azon kérdésre tett, hogy „lesz-e háboru?” A kancellár nyilatkozata így hangzott: „Őn azt ép oly jól tudja, mint én. Most békében élünk. De vegye figyelembe a francia készülődéseket, a baraképítkezéseket, s ne feledkezzék meg arról, hogy Boulanger áll a francia hadsereg élén s a hazafias liga 16 év óta folytatja izgatásait. Ha mindezt figyelembe veszi, beláthatja, vajjon kell-e Franciaországtól tartanunk, vagy nem?” A köztünk és Oroszország között felmerült éles viszonyok között megnyugtatólag hangzanak Királyunk őfelségének a múlt szombati udvari ebédén mondott szavai, hogy „épséggel nem kell háborutól félni”. Ugyanezt jelenti Vysnehradeczky orosz pénzügyminiszter nyilatkozata, mely határozottan ellene szól, hogy Oroszország háborut viseljen mindaddig, míg államadósságai konszolidálva nincsenek. De a békés jelek dacára mindenkiben él valami baljóslatu sejtélem, mely azt sugja, hogy rendkívüli dolgok fognak történni.

A bolgár kérdés tárgyalása eddig a következő eredményre vezetett: a Zankow és Karavelow-pártnak egy-egy tagja belép a regenssébe, a kormányban pedig mindegyik párt két taggal lesz képviselve. Az orosz császár — a nagyhatalmak törekvései dacára — még mindig ragaszkodik a mingréliai herceg jelöltségéhez.

Forradalmak híre hozza a táviró Európa különböző pontjairól. Korszika szigetén, mely a nagy Napoleonnak életet adott, lázadás ütött ki. A mozgalom élén egy Leandri

nevű ember áll, ki néhány száz emberrel a hegyek közé vonult, hogy a forradalmat szervezze. A mozgalom célja, hogy a sziget Franciaországtól elszakadva, Olaszország uralma alá kerüljön. Majdnem kétségtelen, hogy a forrongást olasz úrnökök szították, kik ez által Németország érdekeit mozdították elő, mert a korszikai zavarok részben lekötik Franciaország haderejét. — A Törökország uralma alá tartozó Macedoniában nagy összeesküvést fedeztek fel, melynek célja a tartomány fellázítása. Ahmed Lufti basa hadosztály-parancsnok Macedoniába utazott, csapatokat vont össze s kihirdette az ostromállapotot. Hírszerint Stojanov bolgár képviselő, Sándor volt fejedelem egyik leghívebb embere, 4000 emberrel készen áll, hogy betörjön Macedoniába és európai konfliktust provokáljon, ha a bolgár kérdés megoldását még továbbra is elhalasztják.

Az afrikai háboru. Végre megérkezett Gené tábornok vára, várt jelentése a száti-i katasztrófáról. Mély, megrendítő hatással volt ez egyszerű szavakkal megírt jelentés mindenkire, a ki azt olvasta. Az ütközet lefolyása ismeretes. Január 25-én de Cristoforis alezredes azt a parancsot kapta, hogy Száti-ba élelmi és lőszeret vigyen. Husz kilométernyire az abissziniákkal, kik a parancsnoksága alatt álló három századot tulnyomó erővel megtámadták és nyolcz órai harc után megsemmisítették. Az olasz katonák orszálm-bátorsággal védtek magukat. Nemcsak a saját, de a száti-i helyőrségnek szánt lőszeret is eltűzelték. Mindnyáján kik ott feküdtek halva a forró homokon, lándzsával voltak átdöfve. A két Gatling-féle ágyut, melyet magukkal vittek, nem használhattak, mert homok lepte el az ágyukat és azok a legnagyobb veszély pillanatában felmondták a szolgálatot. A hírlapok egész halmazát közlik a részleteknek, melyekből szintén kitűnik, mily bátran viselték magukat az olasz katonák. Cristoforis alezredesről beszélük, hogy egész csapatjából csak ő s még 12 katonája maradt a csata alatt életben. Ekkor az alezredes, ki maga is több sebből vérzett, katonáihoz fordulva azt mondá, hogy mindannyian a halálnak vannak szánva. Legyenek tehát kézen s utolsó lelhetük is a haza nevének legyen szentelve! A vezényszóra: „Tisztelegj!” a katonák megszüntették a tüzelést, tisztelegtek a fegyverrel s ott estek el valamennyien, élükön az alezredessel.

Azonnal tisztában valék, hogy az egész egy csal, melylyel András a konyhára igyekezett Száli mama figyelmét terelni.

Magamban hálás elismerést szavaztam bajtársamnak.

A csal sikerült. Száli mama kihömpölygött a konyhába s alig 5 perc múlva már az asztalon párolgott az izletes peccsenye.

Nagyot nyeltünk mindhárman.

Asztalhoz ültünk.

Csak annak lehet fogalma a mi ételünkről, ki valaha menaszériában farkasokat látott etetni. Száli mama emberül kitett magáért s mi emberül láttunk hozzá a szép asszony föztjéhez, a mint a kis vörös magát nagy udvariasan kifejezte.

Vacsoraközben inditva éreztem magamat, egy ékes toasztban felköszönteni a derék honleányt, Száli mamát, az áldást nyújtó gyümölcsfát és annak sokat ígéro zsenge hajtását, a kisebb Szálit.

Példámat követték a többiek is; a ragyogó pohárköszöntőknek vége-hossza nem volt.

Száli mama bora kezdett hatni. András barátom — ki máskor szolid, illetmudo szokott lenni — ijesztő módon kezdett neki bátorodni. Olyan szokat mondott a kis Szálikának, mik a nyilvános szerelmi vallomás szinét viselik magukon. A kis vörös, már mint Roth Józsi, Száli mamát árasztá el melankolikus pillantásaival.

A mulatság tetőpontjára ért. Szálika ismét lantot ragadott s belefogott a 2-ik részbe.

Most már buzgón segítettünk mi is neki. Az volt a legboldogabb, ki a többit tulénekelhetett. Rettenetes harmonia lehetett, de ha nekünk tetszett, kinek lehetett kifogása ellene?

András barátunk mind jobban kezdett előzni, s én igazán kezdtem félni a következményektől. Oly mértékben kezdett a kis Szálikával konfidenskedni, mi a nagy Száli figyelemztetését vonta maga után. András csendesebb lett, de annál erősebben ivott. Egyszerre aztán felkapta fejét s torokszakadtából kezdte fújni: „Zsidó, zsidó, rongyos zsidó.” Száli mama először piros lett, aztán meg elkékült.

— Maga kezd szemtelen lenni, Schwartz ur — szóló indulattól remegő hangon.

— Mit Schwartz... — hebegett András részegen — én nem vagyok Schwartz, én K. András vagyok.

— Hát maga család, swindler — kiáltott a természetes zsidó asszony éktelen dühvel.

— Ne csalój, vén Jebuzea!... veté oda András nagy flegmatikuson. Azt még egyszer ne mond, hogy swindler vagyok, mert összetörök mindent. Mi nagyenyedi diákok vagyunk, s örvendj, hogy ily uri vendégekben volt szerencséd! Te vén hustömög! Fújjad, Száli lelkem!... „Zsidó, zsidó, rongyos zsidó.”

A kis Szálinak erre kedvező alkalom nyílt megmutatni, hogy piczi kis szája nem csak arra való, hogy operettdallamokat éne-

kellen vele, hanem gyönyörűen tud lelke felháborodottságának is kifejezést adni. Csak úgy ömlött bitoros ajkain kifelé a szitok.

András egészen neki vadult, tört, rombolt s erősen emlegette a zsidó szenteket.

Megpróbáltuk Józsiával békét csinálni, de nem sikerült. A két Száli dühe nem ismert határt. Józsiával egyet gondoltunk, megfogtuk Andrást s magunkkal vonszolva, elhagytuk a vendéglőt.

Epen ideje volt, mert a két Száli épen akkor jelent meg a konyhaajtóban, piszkafakkal feltegyervek, midőn mi elhagytuk a szobát s minden valószínűség szerint rossz véget ért volna a vacsora, ha ideje-korán el nem éblőlünk.

Igy végződött ama emlékezetes kolozsvári vacsora.

Midőn másnap délfelé felébredénk, első pillantásunk a kis vörösre esett, ki aggódva leste ébredésünket.

— Baj van, fiuk, — szóló suttogva — Száli mama panaszt tett a rendőrségnek; egy város-szolgá járt is utánatek, de én szerencsére az udvaron találkoztam vele, s azt mondám, hogy künn vagytok a városban s csak délután fogtok visszajöni.

— Tyűh, az áldóját, szépen vagyunk! — kiáltá András. De hát mit is csináltunk mi az éjszaka?

— Csak te csináltál egy magad, — tiltakoztam a közös ténykedés ellen — összetörtél egy csomó üveget, teletöltötted borral

a Szálika gitárját, leszidatd a jó Száli mamát stb. stb. Szóval házsártosan viselted magad, András.

— No, de most az a földolog, hogy kijusatok mihamarább a városból, mert ha a rendőrség elébe kerültök, bizony Isten rossz dolgotok lesz.

— Mit, elhagyni Kolozsvárt — kiáltám elkeseredve — a nélkül, hogy valamit láttunk volna belőle? Hát ezért jöttünk ide?

— Én csak azt mondom, hogy ha Kolozsvár nevezetességeiből először is a városi tömlöcczel akartok megismerkedni, maradjatok.

Nem volt mit tenni, összeszedtük sátorfánkat s egy félóra múlva tul valánk Kolozsváron. Az igaz, hogy mit sem láttunk belőle, de legalább voltunk benne.

Hogy miképen érkeztünk haza, hosszas volna leírnom. Elég, hogy hazaérkeztünk.

Hosszu téli esteiken körülültük a kollegium barátságos kandallóját s András elkezdte regélni kolozsvári élményeit. Ragyogó színekkel vázoló azon csodás dolgokat, miket ott láttunk. Ugy hazudott, hogy gyönyörűség volt hallgatni. Ilyenkor elég volt annyit mondanom, hogy: „András, Száli mama tisztel”, azonnal vége volt a szó-áradatnak. Andrásból nem lehetett többé egy szót sem kicsikarni.

Dobay János

Tanúgy.

Peselnek, 1887. február 16.

A kézdi-orbai róm. kath. tanító-egylet folyó hó 1-én tartotta 43-ik rendes közgyűlését Imecsfalván a róm. kath. iskola helyiségében. A rendes és tiszteletbeli tagok teljes számban, több tanügybarát s a helybeli lakosság közül mintegy 30-an voltak jelen.

Délután fél 10 órakor a helybeli templomban főt. Zomora Dániel plebános ur szent misét tartott, mely alatt a tanítói kar összehangzatosan énekelt. Mise után a lelkesítő és tanítói személynézet az iskolaterembe vonult, mely zsúfolásig megtelt tagok és nagyszámú vendégekkel.

A gyűlés tárgyai a következők voltak:

1. Elnök Bokor János meleg hangon üdvözölte a gyűlés tagjait, kérve az egylet működésére Isten áldását. A megnyitó beszéd után, mely megéljenzetett, az egylet tagjai a „Jöjj el Szentlélek Isten” kezdetű dalt énekelték el.

3. Oseh Lajos helybeli k-tanító gyakorlati tanítást tartott a 3-ik osztályban a számtanból. Ismertetve a tízes számokat. Ezalatt a felsőbb osztálybeli tanulókat egy gyakorlati foglalkoztatta a magyar nyelvtan köréből.

3. Értekezést tartott Puskás Tamás szárazpataki s.-k.-tanító a tételtől: „Mit tegyen a néptanító, hogy korunk követelményeinek megfelelő falkolája legyen?” Allításait szemléletesen bizonyította.

4. Oseh Lajos tanítása beható bírálat után sikerültnek mondatott ki a gyűlés által. Puskás Tamás értekezése köszönettel fogadtatott, szorgalommal összeállított munkálataért megéljenzetett s az az egylet gyűjteménytárába a rajzmellékletekkel együtt letétetni határozottat.

5. Jegyző által felolvasott a mult gyűlésről felvett jegyzőkönyv, mely észrevétel nélkül hitelesített. Tiszteletbeli elnök ns. Bálint Károly apát-kanonok ur a jegyzőkönyvben ajánlatba hozott olvasó-és tankönyvekben újabb ajánlja a gyűlés fi-yelmébe s kéri ezeket legalább is egy-egy példányban minden iskolába meghozatni. Továbbá ajánlatba hozza a gyűlésnek „Kalauz a népiszkolai nevelő-oktatás terén” című kath. paedagogiai folyóiratot, melyet a gyűlés elfogadván, az egylet számára meghozatni határozta.

6. Jegyző felolvasta 1886. december 30-án Kantában a választmányi gyűlés által a pénztár és könyvtár állásáról felvett jegyzőkönyvet, mely hitelesített. A hátrálékosokra vonatkozólag határozatba ment, hogy egyleti pénztáros által értesíttessék minden hátrálékos hátrálékáról, melynek felvételére a főt. lelkesítő urak önként vállalkoztak.

7. Tiszt. elnök ur indítványára elhatározottat, hogy az egylet mint alapító tag a Szent-István-társulatba 50 frt alapító-díjjal belépik.

8. Elnök felhívta a gyűlés figyelmét az ungmegyei tanítótestület felhívására. Gyűlés csatlakozik a felhíváshoz.

9. Felolvastattak a segély- vagyis temetkezési alap szabályai a mult gyűlésen kinevezett háromtagú bizottság előadója Hamar Bálint által. Az alapszabály idő rövidsége miatt behatóan tárgyalható nem lévén, annak felülvizsgálására egy háromtagú bizottság nevezetett ki.

10. Ezután több indítvány és keblü ügy tárgyalatott.

11. A jövő gyűlés helyeül Pethőfalva állapított meg a sorrend szerint.

12. Végül tiszteletbeli elnök meleg szavakat intézett a gyűlés tagjai és a nagy számmal megjelent vendégekhez, elismerését fejezvé ki a gyűlés iránt tanúsított érdeklődését, mire rendes elnök a gyűlést d. n. fél 3 órakor befejezettnek nyilvánította.

Kovács Ferencz,
közs. tanító
és egyleti főjegyző.

Vidéke.

Baróth, 1887. február 14.

Azon erős elhatározással viradtam fel a olyó évre, hogy a baróthi, esetleg erdővidéki

nevezetesebb eseményeket, társadalmi és kulturális mozgalmakat esetről esetre egyik-másik laphon öszintén elmondom. Igen, de — a mint szokták mondani — „ember tervez, Isten végez”. Így történt velem is; egészségi állapotomban oly változás állott be, hogy tollamnak nyugodni kellett. Mind azt tehát, a mit annak idejében el kellett volna mondanom, most összevonva a következőkben regisztrálom.

Első sorban bevezetem a jámbor olvasót a baróthi értelmiség szellemi csarnokába, meg a religio és morál virágos kertjébe; igen, bevezetem a kaszinóba és az iskolába.

Baróthon mult hó 2-án tartotta a kaszinó újabb alakuló-gyűlését. A tisztikar helyén maradt, csupán egy egy eltávoztató helyett lépett be Nagy Imre ur. A kaszinót minden tekintetben gazdagnak mondhatom; van elegendő fizetőképes, intelligens tagja, rendezett könyvtára, tőkepénze; van Bíró Albert ur személyében tiszteletre méltó elnöke s Zöld János ur személyében ügybuzgó, fáradhatatlan titkára, mire — hízélgés nélkül elmondhatom — még egy provinciális város is büszke lehetne. No hát éljenek!

Iskola van három és pedig felső-népiszkola; ez lehetne népesebb is; van tultömött, a kor-kivánalmainak megfelelő színvonalon álló r. kath. elemi iskola; van végre egy szerény ev. ref. iskola, melyre nézve az a jellemző, hogy abba jár 7—8 református s mintegy 50 róm. kath. gyermek; de ennek nem az az oka, mintha talán a róm. kath. iskolában hiányos volna a tanítás, hanem az, hogy a ref. iskola olyan helyen fekszik, hova a kath. gyermekek egy része hamarabb és könnyebben eljuthat, mint a köpöntben fekvő kath. iskolába; a hitoktatást azonban itt is az illetékes plebános urtól nyertik a kath. gyermekek.

A református iskola szerelvénye a gyermekek számának nem felelve meg, hogy a tanulók egymás hátán és nyakán ne üljenek, az i-k-szék azon kérésrel fordult a képviselő-testülethez, hogy padok beszerzésére adjon a község bár 10 frtot, de tagadó válassz érkezett és elég hibásan, mert a padokra nem annak a 7—8 református gyermeknek volt szüksége, hanem annak az 50 kath. gyermeknek. No de hisszük, hogy egy újabb felépítéssel el lesz érve a cél, mert Baróth községe, mely körülbelül 10,000 frtot tudott nevelési célra áldozni, csak nem fog 10 frtért megretírálni. Igaz-e, Vincze István ur? Ugy van-e, Dánér István ur?

A mi az óvodát illeti, arra nézve már két éve, hogy megindult a mozgalom, de még eddig semmi eredmény, pedig az áldozatkész község itt is nemes példával járt elől, a közoktatásügyi kormány azonban annyit felelt: „Fedezet hiányában a kiadáshoz nem járulhat”. Most az ev. ref. iskolaszék indokolt előterjesztése vár elintézésre. Kíváncsiak vagyunk az eredményre.

A bálók sorát Baróthon a gazdalközönség nyitotta meg. Ezt követte folyó hó 5-én a bányász-s 12-én a kaszinó-bál. Nem voltam jelen, de biztosan tudom, hogy mind a három haszonnal járt.

A községi tisztújítás folyó hó 4-én történt csendes érdeklődés mellett szavazás útján. Csakis az albirói és 4 esküdti állomás töltött be. A többi tisztviselő felkiáltás útján lettek beállítva. Volt szó róla, hogy néhány ember Ince Mózés főbíróval szemben, kit most a 4-ik ülés-szakra ültetett a közbizalom a főbírói székbe, contra-mozgalmat fog indítani, de a szó csak szónak maradt s igen helyesen, mert úgy sem tudtak volna zöld ágra vergődni. Különbözn is Ince Mózés ur oly tisztességes ember, oly ügybuzgó hivatalnok, oly erélyes bíró, hogy bírósága alatt minden, de minden szemmel láthatólag fejlődött; példa erre a világitás, a kövezet, a sok partvéd, s bizony el merem mondani, hogy ha elődei annyi erélyt és figyelmet fordítottak volna a partvédelemre, ma a baróthi terület 6—700 holddal nagyobb volna. Ugy hiszi-e, Pál Antal ur?

Most csak ennyit és nem többet, de mielőbb szólni fogok e helyen a rendőrség felfegyverzéséről, sétatér alakításáról, tűzrendészeti szabályok életbeléptetéséről és az állat-, illetve marha-biztosító egylet felállításáról,

melynek célja, hogy a káros is gyorsan jusson kárpótláshoz s az utcazónák is vége legyen a gyanus hus árulásának. Enjót akarok; kérem, félre ne értsenek.

Bitai Baikó Lajos.

Különfélék.

— Kinevezések. Zabolai Nagy Dénes marosvásárhelyi kir. ítélőtáblai segéd-fogalmazó ugyanoda reudes fogalmazónak nevezetett ki. — A kézdivásárhelyi kir. törvényszékhez Szentiványi György törvényszéki jegyző nevezetett ki alügyésznek. Gratulálunk!

— Áthelyezés. A kézdivásárhelyi kir. törvényszék elnöke Vajna Vincze kézdivásárhelyi járásbíróági joggyakornokot az ottani törvényszékhez helyezte át.

— Társas-estélyt rendez a kézdivásárhelyi jótékony nőegyesület folyó hó 21-én hétfőn a tanácsház dísztermében. Háziaszonyok: Szöcs Józsefné, Székely Jánosné, egyleti al-elnökök. Rendező bizottság: Csizsár Emilia, Dávid Nina, Dávid Mari, Fejér Kata, Fejér Mari, Hadházi Juliska, Kelemen Ilona, Keményfi Katinka, Málnási Albina, Szabó Anna, Szöcs Etelka, Székely Malvina; Baka Mihály, Benkő István, Barcsa Miklós, Booskor Kálmán, Csizsár Pál, Cziffra János, Dobay János, Fejér János, Jancsó Mózés, Kocsis Király János, Menasági Albert, Szentiványi Kázmér, Vajna Vincze. Az estély műsorát egy helyben szerkesztendő élő hírlap összeállítása képezi. A hírlap címe: „Farsang Vége.” Felelős szerkesztő: Dobay János; bemunkatársak: Keményfi Katinka, Székely Malvin, Erdélyi Károly, Barcsa Miklós, Dobay Lajos, Baka Mihály, Csizsár Pál, Fejér János stb. stb. A hírlap kinyomott példányai 10 krért kaphatók. Ezután táncvigalom. Belépti díj: személyenkint 49 kr. Kezdeté fél 8 óra után 5 percczel.

— Megfagyott a mult esütörtökön a Kézdivásárhely és Alsóernáton közötti uton egy szegény asszony. Könnyű ruhában indult el Alsóernátonból, az erősen dühöngő Nemerével szemben nem bírta ki Kézdivásárhelyig az utat. Körülbelül a félutnál összerogyott és megfagyott.

— Amerikai milliomasok. Ha Amerika lakosságát összehasonlítjuk a mi vén Európánk népeivel, arra az eredményre jutunk, hogy az amerikaiak még korántsem állanak a műveltség oly magas fokán, mint az európaiak. De a gazdagság dolgában eltörpül Európa az újvilág mellett. Ha az Egyesült Államok lakosainak vagyonát 55 milliónyi nép közt szétosztanánk, minden embernek 2200 frt jutna. Amerikában vannak egyszerű polgárok, kik 750 millióval bírnak, s ilyen formán az öreg Krösus is elszégyelné magát, ha föltámadva, az amerikai milliomas yankeek közé tévedne. Mint eső után a gomba, úgy teremnek az új világországban a milliomasok; New-Yorkban száz száma vannak olyanok, kiknek tíz millióra rug a vagyonuk. Az Astor-család, mely egyik legrégibb és legtekintélyesebb családja Amerikának, 750 milliót vall magáénak. Az elhunyt Vanderbilt, a „vasut-irály” vagyona óriási volt, de neki már atyja hagyott kerek 500 milliót. Az öreg Vanderbilt hajónásként kezdte pályáját egy halászhajón s úgy fölvitte Isten a dolgát, hogy flották és egész vasutvonalak tulajdonosa lett. A fia az atyja által reá hagyott vagyont évenként három millió dollárral szaporította s halálakor egy millárdon osztoztak örökösei. Gould Jay is 625 milliót szerzett. Egymagának hosszabb vasutjai vannak, mint Európa bármelyik államának; órákja zsebre a Western Telegraf Company jövedelmét is. És ez a Krösus nem iszik, csak ivizet, nem dohányzik s nem is képzelhetni nálánál jobb, gyönyökebb családapát. Május végével családostól kiköltözik a Hudson partján levő tündérpalotájába. A mult évben Gouldnak egyetlen fia, György, nőül vett egy csinos, tehetséges fiatal színésznőt, kinek 400 franknyi hozományja volt. „Jól van, fiam”, mondotta Gould, „te azt mondod, hogy szereted őt, hát csak vedd el. Anyád beleegyezett, én is beleegyezek.” Ezeket mondotta az öreg s átadott fiának egy 50 millióra szóló cheeket. Ott van Croker Rikárd is, kinek leányát, egy székehajú elragadó szépséget, Európa fővárosai is ismerik. Ez az ember szatócskodáson kezdte Sacra-

mentóban s most négyszáz milliónak boldog tulajdonosa. Párisban ismeri mindenki Makay asszonyt, de annál kevesebben férjét, az „ezüst-irály”-t, kinek háromszáz milliója van. Néha-néha ellátogat Párisba, Londonba, de Európát nem szereti; szívesebben időz ezüsbányáiban s ügyel, hogy meg ne lopják a munkásai. Jökedvű adakozó, de jótéteményeit titokban tartja s nem szereti bőkezűségét fitogtatni. Sok fiatal embernek teremtet exisztenciát s mindenki szereti őt s áldja jóságáért. Az amerikai milliomasok egyáltalán mind adakozók, jószívűek s hijjával vannak a gazdag ember legnagyobb hibájának: a fővényiségnek.

Mulatságok.

Altörja községének birtokossága által egy tűzi-fecskeendő beszerzése céljából február 15-én a község ház nagytermében közvacsorával egybekötve rendezett zártkörű tánc-estély — mint baráti kéz minket helyből értesít — igen szépen sikerült. A rendező bizottság, melynek élén Csoboth András nyug. honvéd főhadnagy állott, valóban ügyesen végezte feladatát. A község háza oly szépen fel volt díszítve, hogy valóban a rendezőség dícséretére vált. A nagy község s a szomszédos községek szép számmal voltak jelen; sőt Kézdivásárhely városa is oly nagy számmal volt képviselve, hogy ha így lenne a kézdivásárhelyi bálokon is a vármegye, vagy bár a szomszédos községek intelligenciája is rendesen képviselve, úgy nem panaszkodhatnánk; így is fájdalommal tesszük, hogy a vármegye minket kézdivásárhelyieket mostoha gyermeknek és Szentgyörgy város mostoha testvérnek tekint és panaszkodik reánk, a kibben pedig annyi igyekezet és jóindulat van, de a helyett, hogy segítenének, elhanyagolnak; hánytorgatták, hogy nincs egy kaszinónk s mikor állítottunk s fejlődésében a panaszkodó vidék segítségét kértük, igen sokan a legnagyobb birtokosok közül, kik küldött-ségileg lettek a bála meghiva, még jegyeiket sem váltották ki. No, de most nem a kézdivásárhelyi, hanem az altörjai bálról írunk, s e megjegyzéseket is nem az irigység mondatja velünk, hogy Altörján a megye inkább képviselve volt, mint nálunk, hanem a fájdalom, hogy miért nem volt nálunk is ily szép számmal képviselve, mert itt valóban szép számmal volt. A szép leányok és szép asszonyok oly szép koszoruja jelent meg, hogy gyönyörűség volt azt nézni. Negyven pár tánczolt kivilágos kivirradtig, s oly fesztelen jó kedv mellett, hogy a fiatalság jó kedve átosapott az öreg urakra is és 70 év körül járó bácsit is láttunk, ki a csárdást oly tüzesen járta, mint akármelyik ifju. A közvacsoránál a figyelmes háziasszonyok: Benkő Dén.sné, Bernáld Elekné, Vajna Domokosné és Imecs Jánosné akkora szíves székely vendégszeretettel kínálkoztak, hogy a buffetnek állandó keletje volt. No de ilyen olesó közvacsorát nem is látott még a világ. Egy darab tézta ára 2 kr volt. Egy alma 1 kr. Malacz, bárány, pulyka stb. sülték egy jó nagy adag kenyérről 20 kr. Fagylalt 10 kr. Aztán mind olyan jó minőségben, a hogy vendéglői konyha mellett semmi áron sem lehet kapni. Az ember szintugy sajnálta, hogy miért vesztetgetik olyan olesón azokat a kitűnő vacsorákat. De hát a székely vendégszeretet sehol sem tagadja meg magát. Az összes közvacsora-készletek mind ajándékból gyűlte össze, s a mi olesó áron is begyűlt, az mind a jótékony célra lett felajánlva tiszta jövedelemképen; aztán a székely asszonyok arra is ügyeltek, hogy vendégeik vendéghez illő módon legyenek ellátva, s valóban úgy is voltak; mindenki meglegedve távozott e szép bálról, éltetve a derék székely nőket. Éljenek!

Egyleti ügyek.

Köszönetnyilvánítás. A magyar szent korona országai vörös kereszt egylete Kézdivásárhely s vidéke választmánya által a „Rudolf”-kórháznál létesítendő ezer frtos ágy-alap tőkéjének gyarapítására folyó hó 12-én tartott álarozos-bál alkalmával felülfizettek: Dr. Pethő Józsefné 10 frt, Br. Szentkereszty Stephanie 5 frt, Barthos Károlyné, Molnár

Józsiás, Várnay Sándor főerdész, Benedek István őrnagy 2—2 frt; Br. Szentkereszt Iréne, Sylvester Dénesné, Szöcs Dániel százados, Gábor Péterné, Török Sándor, Kovács Károly kereskedő, Ambrus Albert, Szabó Mózesné, Balogh Gyuláné, Csiki Józsefné, Hankó Lászlóné, Pap Vilma, öz. Nagy Mózesné, Nagy Lajos, Sándor Kálmán bíró, ifj. Kupán József, Kökösy Károly, Jakab István, Dr. Szini Gyula, Fejér Károly, Kovács István j.-bíró, Bálint László alesperes, Bence Lajos lelkész, László József lelkész, Csia György 1—1 frt; egy szerzetesnek öltözött maszk 1 frt 61 krt, mint általa eszközölt gyűjtést; öz. Bodor Jánosné 60 krt, Turóczi Mózes, Köllönte László, Tóth László, Jancsó Gyula, Dávid János, Dávid Antal, Jancsó Károly, Benkő Sándor r. kapitány, Kovács Áron kereskedő, Barla Ferencz, ifj. Szöcs János, Zalaváry Béla, Csutak László, öz. Tóth Károlyné, öz. Bartha Józsefné, Ágoston Lajos lelkész, ifj. Farkas Ignác főjegyző, Finta György (Bereozk), Fejér Antal 50—50 krt; legifjabb Jakab István, id. Kupán József, Kovács József cipész, Krinczy Károlyné, id. Kovács István, Csizsár József csizm., id. Zsigmond György 40—40 krt; Molnár Ferenczné, Boda Gergely, id. Jancsó Mózes, Rákosi József, Málnási Kristóf, Nagy Sándor, Izsák Miklós (Zágón) 30—30 krt; Szöcs Sámuel, Czibalmos Ferenczné, Szöcs Bálintné, Kovács Pál, Zakariás Géza, Veres Sándor 20—20 krt; öz. Pap Andrásné 10 krt, Bibó Árpád kir. vámszedő, Ádám Vazul, Apostolin N. román vámhivatalnokok és Popp György 1—1 frt. Fogadják a szívos felülfizetők választmányunk méltó köszönetét. Együttal kedves kötelességet teljesít választmányunk, midőn a nyilvánosság terén is elismeréssel teljes méltó köszönetet mond Dr. Pethő Józsefné ő nagyságának és tekintetes Fejér Károly kir. aljárásbíró urnak, mint bálbizottsági társelnöknek a sikert létesítő buzgó fáradozásaiért; nem különben a bizottság tevékeny tagjainak szívesen teljesített működésükért. A bál összes bevétel a belépti jegyekből és felülfizetésekből 207 frt 21 kr, kiadás 72 frt 84 kr, tiszta jövedelem 134 frt 37 kr. A m. sz. k. orsz. vör. ker. e. Kézdi-Vásárhely városi és vidéki választmánya nevében Kézdi-Vásárhelytt, 1887. február 15-én Br. Szentkeresztly Stephanie, elnök. Baló László, jegyző.

Nyilvános számadás és köszönetnyilvánítás.
A gyergyószentmiklósi polgári olvasókör által mult hó 29-én rendezett táncestély bevétel volt: jegyekből 99 frt, felülfizetésekből 7 frt 20 kr, összesen 106 frt 20 kr, kiadás 80 frt 20 kr, maradt tiszta jövedelem

26 frt. Felülfizetni szívesek voltak: Lázár Zakariás 2 frt, Laurency János 1 frt 20 kr, Kiss Antal 1 frt, Csergő Venczel 1 frt, Bozsányi János 1 frt, Blága Imre 1 forint. Mely szíves adományokért fogadják a nyilvánosság terén is a polgári olvasókör leg-hálásabb köszönetét. Győ.-Szentmiklóson, 1887. év február 4-én. A rendező bizottság nevében: Kritsa Konrád b. titkár.

Köszönetnyilvánítás. A gyergyószentmiklósi olvasókörnek jan. 29-én rendezett táncestélye alkalmával a rendezői jelvényeknek csinos és izléses kiállításáért a rendező bizottság kedves kötelességet teljesít akkor, midőn ifj. Vákár Istvánné urnő és Romfeld Eliz urhölgynek ezen téren nyilvánítja leg-hálásabb köszönetét. Megbízásból: Kritsa Konrád b. titkár.

Közigazdaság.

A magkereskedelem ellen ujabban felhangzó panaszok, valamint a földmívelési miniszterium részéről a magkereskedésre nézve tervezett reformok tárgyalására nem rég egybehívott enquette alkalmából a gazdák körében nagy tekintélynek örvendő „Magyar Föld“ című gazdasági szaklap szerkesztője időszertűnek tartotta személyesen meggyőződnie a felől, hogy az érintett panaszok a fővárosi magkereskedelemre nézve alappal bírnak-e, jelesül tüzetes szemle alá véve Mauthner Ödön fővárosi magkereskedésének kezelési és eladási raktárhelyiségeit, az üzlet egész szervezését, berendezését, forgalmát és fejlődése eredményeit. Ezen szemléstől, mely jóformán tanulmányának is beillik, a mely a fentemlített körülményeknél fogva némi aktualitással is bír, érdekes cikksorozat jelent meg a nevezett lap folyó évi január 29-iki és február 5-iki számaiban, melyről érdemesnek tartjuk, ha csak röviden is, de a főbbekre nézve megemlékezni. A nevezett czég nagy kiterjedésű és mintaszerűen berendezett kezelési raktárainak, valamint magának a magkezelésnek tüzetes ismertetéséből a „Magyar Föld“ szerkesztője megelégedéssel constatálja, hogy a főbb fontos-ságu takarmány- és fűmagvak (here, luczerna, répa, füvek stb.) forgalmát tekintve, a Mauthner-czég nemcsak hazánkban, de az egész continensen a legelső helyet foglalja el, üzletének jelentékeny fejlődését nem csupán az óriási készletek, a nagyszabású raktári berendezések és eszközök, de a be- és kiviteli forgalmat feltűntető üzleti összeköttetések is igazolván, melyekkel a nevezett lap részletesen foglalkozik. Igen tüzetes ismerteti e cikksorozat az üzlet szállítási berendezéseit, a kiviteli versenyképességet lehetővé tett intézkedéseket, — melyeknek többek közt az is köszönhető, hogy ma már kivált a Kelet (Szerbia, Bulgária stb.) a német és osztrák magkereskedések mellőzéseivel, közvetlen magyar forrásból: a Mau-

thner-czégtől fedezi szükségleteit — majd érdekesen ismerteti a czég központi üzleti berendezését, mely a konyhakerti- és virág-magvak forgalmát közvetíti. Itt kivált az a minutiosus pontosság és szigorú ellenőrzési systema ötlött fel a „Magyar Föld“ szerkesztőjének, melylyel a magvakat kezelik és a megrendeléseket eszközlik; ennek tulajdonítván nevezett szakértő azt a nem csekély eredményt, hogy az üzlethez érkező 250—300 megrendelés naponként elintézhető, nem tétetvén különbség még arra nézve sem, hogy a megrendelés mennyi és mily értékű magra történt, az 1 frtos megrendelés csak olyan pedáns gondnal kezeltetvén, mint a több száz forint értékűre történő megrendelések. E szép systema kétségkívül biztosítja az üzlet máris nevezetes szerepét a nemzet-közi magkereskedelem terén, de indokolja a „Magyar Föld“ cikke szerint azt is, hogy ez üzlet hazánkban e nemű termények előállításával foglalkozó gazdákra nézve jelen-tékeny pénzforrássá is lett.

Piaczi árak.

Kézdi-Vásárhelytt, február 10-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint 6 frt 50 kr.
„ (elegy)	„ — frt — kr.
Rozs (tisztá)	„ 4 frt 20 kr.
„ (elegy)	„ — frt — kr.
Arpa (tisztá)	„ 3 frt — kr.
„ (elegy)	„ — frt — kr.
Zab	„ 2 frt — kr.
Törökbuza	„ 4 frt 40 kr.
Kása (köles)	„ 8 frt — kr.
„ (árpa)	„ 24 frt — kr.
Borsó	„ 6 frt — kr.
Lencse	„ 10 frt — kr.
Fuszulyka	„ 5 frt — kr.
Pityóka (legszebb)	„ 1 frt 20 kr.
Marhahus	kilogr.-kint — frt 24 kr.
Disznóhus	„ — frt 36 kr.
Juh-hus	„ — frt 14 kr.
Szalonna	„ — frt 60 kr.
Faggyu (nyers)	„ — frt 18 kr.

Hivatalos árfolyamok a budapesti ár u. és érték-tőzsdén,

február 18-én.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	9.590
Magy. papírdárdék 5%	86.20
Magyar vasuti kölesön	146.—
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	95.75
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	124.—
M. keleti vasuti államkötv. III. „	112.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	103.75
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	103.75
Temes-bánati földteherm. kötvény	103.75
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	103.75
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	103.75
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	104.—

Magyar szőlődéma-váltási kötvény	—
Magyar nyereség-sorsjegy kölesön	99.—
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	11.625
Osztrák járadék papírban	119.—
Osztrák járadék ezüstben	77.60
Osztrák járadék aranyban	89.60
1860. államsorsjegyek	109.—
Osztrák-magyar bankrészevény	130.—
Magyar hitelbank-részevény	842.—
Osztrák hitelintézet-részevény	27.975
Ezüst	271.31
Cs. és kir. arany	6.02
20 frankos arany	10.13
Német birodalmi márka	62.95
London (2 havi váltókért)	123.40

Felelős szerkesztő:

Ist. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Sz. 767 — 1887.

Hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Maksa községében a szesz és szeszestitalok korcsmárolási jogának haszonbérbe adása nyílt árverésen 1887. április hó 2-án d. e. 9 órakor fog megtartatni, miről árverezni ohajtók azon felhívással értesítetnek, mikép az árverési feltételek ugy irodámban, valamint az illető község előljáróságnál bármikor megtekinthetők.

K.-Vásárhelytt, 1887. febr. 11-én.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hirlapokban feldicsért gyógyszerzek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetnek Lipcsébe s kérje a „Betegbarát“ című röpiratot. E könyvecsében nemcsak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem betegségekről szóló jelentések is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű háziszert is elegendő arra, hogy még a látszólag gyógyíthatatlan betegség is szerencsésen elháríthatassék. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát“ megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecske segélyével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek költőrégebe nem kerül.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

Menetrend.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

Állomások		319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsvon.	Állomások		319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsvon.
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)	(érk. ind.)	11.19	12.44	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.16	7.47			(érk. ind.)	11.31	12.49	
Botfalu	„	4.44	8.08		Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	1.22	2.09	
Földvár	„	5.02	8.24			(érk. ind.)	1.51	2.19	
Mogyorós	„	5.24	8.39		Nagy-Enyed	„	2.18	2.39	
Ápáca	„	5.43	8.51		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk. ind.)	3.04	3.14	
Köpecz	„	6.05	9.07			(érk. ind.)	3.14	3.22	
Agostonfalva	„	6.15	9.14		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.51	3.53	
Alsó-Rákos	„	6.36	9.30			(érk. ind.)	4.01	3.56	
Homoród	„	7.06	9.51		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.56	5.30	
Kacza	„	7.28	10.04			(érk. ind.)	6.31	6.31	6.03
Bene	„	7.53	10.24		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	10.00	11.00	9.13
Erked	„	8.18	10.39			(érk. ind.)	10.55	11.15	9.18
Héjasfalva	„	8.52	10.03		Budapest	(érk. ind.)	7.45	10.00	2.15
Szegesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	9.19	11.19						
Medgyes	(érk. ind.)	9.31	11.26						
		10.57	12.29						

Brassóból Bukarest felé a gyorsvonat indul reggel 5 óra 45 perczkor, a vegyes vonat délután 1 óra 55 perczkor

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt